Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U005302

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-07-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Олена Степанівна
2. Kovalchuk Olena Stepanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.10

Назва наукової спеціальності: Організаційна психологія, економічна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-06-2012

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача: Міжнародний інститут бізнесу

Код за ЄДРПОУ: 19362125

Місцезнаходження: м. Київ, вул. Дегтярівська, 51

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.453.02

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: 03056, м.Київ, пр.Перемоги, 37

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.81

Тема дисертації:

1. Психологічні умови формування в технічних університетах соціальної відповідальності майбутніх інженерів

2. Psychological prerequisites of training social responsibility of future engineers at a technical university

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено аналізу психологічних умов формування соціальної відповідальності майбутніх інженерів. Спираючись на основні підходи організаційної та загальної психології, у роботі розкрито зміст та структуру соціальної відповідальності. Представлено класифікацію методів та методик дослідження соціальної відповідальності. Розроблено психодіагностичний інструментарій для виміру соціальної відповідальності особистості (опитувальних SRS-37). Побудовано апостеріорну п'ятифакторну модель соціальної відповідальності особистості, яка складається з компонентів: громадянської свідомості, законосвідомості, рефлексії наслідків своїх дій, моральної свідомості, альтруїзму. Аналіз показників соціальної відповідальності експериментальної групи "до" та "після" формувального експерименту показав, що на базі результатів констатувального експерименту, а також спираючись на запропоновану модель, розроблено ефективну систему тренінгових занять для розвитку соціальної відповідальності майбутніх

інженерів. Емпірично доведено, що в процесі тренінгових занять внутрішньо детерміновані аспекти соціальної відповідальності - рефлексія наслідків своїх дій, моральна свідомість, альтруїзм є більш гнучкими та піддаються змінам. Натомість, зовнішньо детерміновані аспекти - громадянська свідомість та законосвідомість є глибинними та більш стійкими для формування особистісних характеристик зазначених факторів. Ключові слова: соціальна відповідальність інженера, модель соціальної відповідальності особистості, технічний університет, моральна свідомість, законосвідомість, громадянська свідомість, рефлексія наслідків своїх дій, альтруїзм.

2. The dissertation is devoted to the analysis of psychological prerequisites of training social responsibility of future engineers. Based on the main approaches of Organizational and Basic Psychology, the content, sense and structure of the social responsibility phenomenon is showed. The classification of methods for responsibility, social responsibility of personality and organizations measurement is represented. A psychodiagnostic tool (questionnaire SRS-37 - Social responsibility scale) is developed for measurement social responsibility of personality. The scale was derived from a study of National Technical University of Ukraine "KPI" students (N = 311, age 19-24) filling in the proposed questionnaire. Posteriori five-factor model of social responsibility is created. This model consists of the following components: civil consciousness, law consciousness, awareness of the results of one's actions , moral consciousness and altruism. Gender and cultural aspects of social responsibility were distinguished. While investigating cultural aspects of social responsibility two samples of Ukrainian and Turkish future engineers were compared (N=120; 60 - Ukrainian, 60 - Turkish students, aged 22-25). Ukrainian students mostly regard social responsibility as duty, task completion, and responsibility for the results of their actions. Turkish students consider social responsibility as family care, relationships with other people, respect, control and order in the society. As for gender aspects, women showed higher indicators of social responsibility than men (T-student: men - 144,10, women - 150,10; $p<0,03$). On the basis of pilot research and the proposed model, the system of training lessons for social responsibility development of future engineers is created, that includes informational, diagnostic and correction components. The analysis of results "before" and "after" training indicated its efficiency. The empirical research proved that during the training lessons the internal determined aspects of social responsibility, i.e. awareness of results of one's actions, moral consciousness, and altruism are the most flexible and undergo changes during the training. On the other hand, the external determined aspects of personality's social responsibility, i.e. civil consciousness and law consciousness are deep. Except for personalized factor, they are influenced by society and state, hence these prerequisites should be taken into account in training social responsibility of future engineers at a technical university. The proposed training programme is proved to be applied at a technical university to increase students' social responsibility, moral development, law consciousness, and awareness of ethical issues to help them deal with ethical dilemmas in their future professional activity. Key words: social responsibility of an engineer, model of personality's social responsibility, technical university, moral consciousness, civil consciousness, law consciousness, awareness of the results of one's actions, altruism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Винославська Олена Василівна

2. Vynoslavska Olena Vasilivna

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчин Мирослав Васильович

2. Савчин Мирослав Васильович

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комаровська Віра Леонідівна

2. Комаровська Віра Леонідівна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Креденцер Оксана Валеріївна
2. Креденцер Оксана Валеріївна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Моляко Валентин Олексійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Моляко Валентин Олексійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.